

7. Odpoveď podpredsedu vlády a ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky M. Lajčáka na interpeláciu poslancov Národnej rady Slovenskej republiky J. Viskupiča a ďalších podanú 7. októbra 2013 vo veci viacerých otázok v súvislosti s pôsobnosťou Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí

SEKRETARIAT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 05-11-2013		
Číslo spisu: 78EDS-821/2013		
Listy: 1/2	Prílohy:	
RZ	ZH	LU

Miroslav Lajčák

podpredseda vlády a
minister zahraničných vecí a európskych záležitostí
Slovenskej republiky

Bratislava 28. októbra 2013
Číslo: 104.149/2013-KAMI

Vážená pani podpredsedníčka, vážení páni poslanci,

dovoľujem si Vám zaslať odpoveď na Vašu interpeláciu vo veci protestov niektorých krajských organizácií a spolkov voči politike Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí. Pokiaľ ide o otázky týkajúce sa protestov, sťažností a výhrad voči činnosti úradu, resp. voči jeho predsedovi, ako aj o údajné favorizovanie jednej skupiny krajanov pred druhými, dovoľte mi uviesť nasledovné.

Odkedy evidujeme vo svete slovenské krajské komunity, je prirodzené, že sú diferencované a v rámci tejto diferenciácie existujú aj spolky, ktoré majú kritickejší vzťah k súčasnému vedeniu úradu. Tieto spolky však nepredstavujú, ako by sa mohlo zdať z čísiel, ktoré uvádzate, ani zďaleka reprezentatívnu vzorku a často nie sú ani nositeľmi významnejších krajských aktivít. Ide zväčša o združenia reprezentované jednou, prípadne len niekoľkými osobami. Sú medzi nimi aj štyri združenia, na čele ktorých figuruje jedna a tá istá osoba. Počas výkonu funkcie predsedu Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí Igora Furdíka boli udelené dotácie na viac ako 400 projektov pre krajské organizácie, ktoré fakticky pokrývajú celé spektrum krajskej komunity vo svete.

Čo sa týka údajného favorizovania jednej skupiny krajanov pred druhými, máte zrejme na mysli údajné uprednostňovanie krajských komunit v strednej a východnej Európe pred komunitami v západnom svete. Faktom je, že súčasné vedenie Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí poskytlo krajanom v západnej Európe a v zámorí dotácie vyššie o 105 541,21 eur než bývalé vedenie úradu v rokoch 2011/2012.

V súvislosti s otázkami týkajúcimi sa projektu Slovenského domu v Prahe by som rád uviedol, že na rozdiel od Maďarska, Poľska, Chorvátska, Srbska a Ukrajiny, Slováci v Českej republike nedisponujú budovou, ktorá by plnila funkciu ústrednej ustanovizne krajského života, hoci slovenská národnostná menšina je v porovnaní so zmienenými štátmi najpočetnejšia. Keďže táto otázka sa v predchádzajúcom období vôbec neriešila, predseda Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí Igor Furdík v septembri 2012, pri osobných stretnutiach s predstaviteľmi krajských organizácií počas návštevy Českej republiky, vyzval na predloženie návrhov na zriadenie takejto inštitúcie s tým, že úrad je pripravený podporiť najlepší projekt v súlade s príslušným zákonom a smernicami úradu. Krajské spolky v Českej republike boli teda dostatočne informované o zámere úradu podporiť takýto projekt a o podmienkach, ktoré musí spĺňať. Spomedzi všetkých oslovených krajských organizácií v Českej republike predložila projekt spĺňajúci všetky náležitosti iba jediná krajská organizácia, „Slovensko-český klub“. Ostatné organizácie nepredložili žiadny návrh. Dotácia vo výške 150 000 eur je poskytnutá výlučne na rekonštrukciu Slovenského domu a bude uvoľnená až po skončení rekonštrukcie a dodržaní všetkých zmluvne dohodnutých podmienok. V zmysle tejto zmluvy všetky slovenské spolky v Českej republike budú môcť využívať priestory Slovenského domu len za prevádzkové a režijné náklady.

Rád by som sa ešte stručne vyjadril k otázke týkajúcej sa uznesení vlády, ktoré sa dlhodobo neplnia, čím sa obvykle myslí vybudovanie Pamätníka slovenského vyst'ahovalectva, resp. múzea dejín vyst'ahovalectva a života Slovákov žijúcich v zahraničí. Podstatným slovom vo Vašej otázke je slovo „dlhodobo“, čo znamená, že ju treba skôr položiť bývalým vedeniam Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí a tým, ktorí v tom čase mohli navrhnúť a ovplyvniť riešenia. V predmetnej záležitosti naozaj dlhodobo nedošlo k žiadnemu vývoju. Súčasné vedenie úradu si je veľmi dobre vedomé tejto skutočnosti. Z tohto dôvodu úrad plánuje podniknúť konkrétne kroky smerujúce k realizácii úloh a bude v tejto iniciatíve i naďalej pokračovať.

Vážená pani podpredsedníčka, vážení páni poslanci, dovoľte mi na záver konštatovať, že je mi veľmi ľúto, že nedávne predloženie správy o štátnej politike vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí za rok 2012 na rokovanie vlády SR a Národnej rady SR sprevádza úsilie posunúť vecné a odborné záležitosti Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí do politickej roviny. Za najlepšiu odpoveď považujem vytrvalú snahu úradu hľadať konštruktívne riešenia problémov našich krajanov vo svete a posúvať kvalitu vzájomných vzťahov medzi Slovenskom a krajanmi v zahraničí na vyššiu úroveň. V tomto duchu úrad v uplynulom období napr. zabezpečil zefektívnenie celého procesu poskytovania dotácií, či zorganizoval úspešnú Stálu konferenciu Slovenská republika a Slováci žijúci v zahraničí. V procese intenzívnej prípravy je aj nová koncepcia štátnej politiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí a následne aj zmena zákona č.474/2005 Z. z. o Slovákoch žijúcich v zahraničí.

Chcel by som Vás ubezpečiť, že Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí je i naďalej pripravený vecne posudzovať a riešiť všetky otázky, ktoré sa týkajú záujmov našich krajanov vo svete, s cieľom ďalšieho rozvoja slovenských komunít a zachovania ich národnej a kultúrnej identity.

S pozdravom

Na vedomie

predseda Národnej rady SR

Vážená pani
Erika Jurinová
podpredsedníčka Národnej rady SR

Vážení páni
Igor Hraško
Miroslav Kadúč
Jozef Viskupič
poslanci Národnej rady SR